

Näringslivsprogram Malåbygden 2027-2030

FOKUSOMRÅDEN

AKTIVITETER

Exempelinsatser, mål och mätetal program



Näringslivsprogram 2027- 2030



SYFTE

Syftet med näringslivsprogrammet och handlingsplanen är att skapa en gemensam syn på hur vi tillsammans ska arbeta för att skapa goda förutsättningar för företagande i Malåbygden genom ett förbättrat företagsklimat, ökat platsattraktivitet, hållbart tillväxt och konkurrenskraft.

MÅL

Det ska finnas goda förutsättningar för att starta, driva, utveckla och etablera företag i Malåbygden nu och i framtiden. Ett gott företagsklimat har en naturlig koppling till en attraktiv Malåbygd, en plats där olikheter skapar utvecklingskraft, levande och cirkulär, där människor med kompetenser attraheras att bo, leva och verka.

DELMÅL

- Företagsklimatet i Malåbygden ska bli bättre
- Antalet nystartade företag och särskilt andelen kvinnor och unga under 35 år som startar och driver företag ska öka
- Tillväxt och/eller sysselsättning hos befintliga företag ska öka
- Företagen som verkar i kommunen ska bli mer hållbara ur ett lönsamhets, socialt och miljöperspektiv
- Bättre fysiska förutsättningar samt guidning för att utveckla och etablera företag ska skapas
- Skolans kontakter med det lokala näringslivet ska förbättras
- Kompetensförsörjningen till arbetsgivare i Malå ska underlättas med hjälp av kommunens riktade insatser, bl a inom arbetsmarknadsåtgärder, Lärcentrum och matchning mellan utbildningsutbudet och näringslivets behov ska förbättras.
- Kompetensförsörjning genom ökad inflyttning av kompetent arbetskraft från andra delar av Sverige, EU samt internationellt ska underlättas.
- Prioritering gällande främjande medverkan i upphandlingar hos kommunen. Deltagande av lokala företag i kommunens upphandlingar ska öka, med fler lokala anbud.
- Konkurrens från kommunens verksamheter ska på sikt minska

FOKUSOMRÅDEN



Logistik och transporter 👍 7	Inflyttning, företagare med barn (både tillväxt – nya verksamheter – och befolkningsmässigt) 👍 6	Upphandling med förbättrat lokalt fokus 👍 5	Kompetensförsörjning, utbildning, inflyttning och attraktivitet 👍 4
Ett företagsvänligt, tydligt och lösningsorienterat kommunalt arbetsätt 👍 4	Ett företagsvänligt förhållningssätt (bolag/kommun/företag samt etablering/investering) 👍 3	Kompetensutveckling / Kompetensförsörjning 👍 3	Byggbar mark 👍 3
Förbättrad dialog och samverkan mellan kommun och näringsliv 👍 2	Hållbara branscher 👍 2	Professionell styrning och resursanvändning (kvalitet i upphandling avtal och projekt samt förbättrad kostnadskontroll och effektivitet) 👍 1	Utlokalisering av statliga jobb och myndighetskontor 👍 1
Attraktion, platsutveckling, det goda livet, servicen, spännande och utvecklande jobb, ungdomar 👍 1	Tillgänglighet 👍 1	Affärsrelation med kommun 👍 1	Effektiv organisation och resursanvändning (översyn fastighetsinnehav, personal och admin kommunorganisationen och bolag, säkra kärnuppdrag tillhandahåll infrastruktur för företagande) 👍
Breddning, synliggörande och hållbar tillväxt i det lokala näringslivet 👍	Konkurrerande verksamhet 👍	Inflyttning (fler företag med barn)	

AKTIVITETER



Skapa regelbundna dialogforum mellan kommun, kommunala bolag och företag	Införa rutiner för tidiga dialoger och förhandling vid oenigheter innan tvister eller rättsprocesser uppstår	Utveckla ett mer samarbetsinriktat arbetssätt i relation med näringslivet	Säkerställa att upphandlingsunderlag och avtal håller hög kvalitet
Byggbar mark: - Proaktiv samhällsplanering - Studiebesök till framgångskommuner - Ta fram prospekt för utveckling	Tydliggöra villkor kring tvister, vite och ÄTA-arbeten	Återkommande dialogmöten mellan näringsliv och kommunen om kommande upphandlingar	Genomföra översyn av kommunala bolags / kommunens fastighetsägande
Anlita juridisk och ekonomisk kompetens vid framtagande av ramavtal och större affärsuppgörelser	Upphandlingsskola, återkommande	Tydliggöra kommunens och kommunala bolagens roll som möjliggörare av ett konkurrenskraftigt näringsliv genom god infrastruktur och professionell service	Logistik och transporter - Driva frågan regionalt och nationellt - Ta fram samlad bild av frågan både gällande gods- och persontransport
Ta fram en konkret kompetens- utbildnings- och inflyttningsplan tillsammans med näringslivet	Helhetserbjudande (lokaler, barnomsorg, jobb, fritidsaktiviteter) till företag/organisationer/myndigheter och inflyttare	Kompetensförsörjning: - Ta fram lokalt baserat underlag om faktiskt behov på tex 2,5 och 8 års sikt. - Marknadsföra möjligheter, utbildningar och inriktningar för personer som kan tänka sig bo i Malå.	Upphandling: - Bättre information kring var man hittar aktuella upphandlingar, tex info i sociala medier eller nyhetsbrev.
Fler högre utbildningar. Yrkeshögskoleutbildningar, andra former av eftergymnasial utbildning – på plats och distans	Kompetensförsörjning: - Utveckla samarbete mellan näringsliv och skola	Införa ett tydligt etablerings- och nyföretagarspår med utsedd kontaktperson/case officer	Bomiljöer, attraktiv miljö för familjer. Hållbara moderna boende, fint samhälle.
Näringslivsdrivna logistiklösningar	Upphandling: - Bli en bättre beställare (kommunen)	Upphandling: - Inventering av kapacitet och funktioner hos lokala företag	Upphandling: - Nära dialog och vision om att handla lokalt

Förslag



Kommunen som möjliggörare för företagande <i>Fokus: Ett företagsvänligt arbetssätt, dialog, upphandling och effektiv kommunal organisation</i>	Infrastruktur och förutsättningar för utveckling <i>Fokus: Byggbar mark, samhällsplanering, logistik och kommunens fysiska förutsättningar.</i>
<ul style="list-style-type: none">• Ett företagsvänligt förhållningssätt (bolag/kommun/företag samt etablering/investering) 👍 3• Förbättrad dialog och samverkan mellan kommun och näringsliv 👍 2• Affärsrelation med kommun 👍 1• Upphandling med förbättrat lokalt fokus 👍 5• Professionell styrning och resursanvändning (kvalitet i upphandling, avtal och projekt samt förbättrad kostnadskontroll och effektivitet) 👍 1• Konkurrerande verksamhet	<ul style="list-style-type: none">• Logistik och transporter 👍 7• Byggbar mark 👍 3• Tillgänglighet 👍 1• Effektiv organisation och resursanvändning (översyn fastighetsinnehav, personal och administration i kommunorganisationen och bolag, säkra kärnuppdrag och tillhandahålla infrastruktur för företagande)
Kompetens, människor och attraktivitet <i>Fokus: Kompetensförsörjning, samverkan skola-näringsliv, inflyttning och att skapa attraktiva förutsättningar för människor och verksamheter.</i>	Hållbar näringslivsutveckling och tillväxt <i>Fokus: Lokala företags möjligheter, kapacitet och utveckling</i>
<ul style="list-style-type: none">• Inflyttning, företagare med barn (både tillväxt – nya verksamheter – och befolkningsmässigt) 👍 6• Kompetensförsörjning, utbildning, inflyttning och attraktivitet 👍 4• Kompetensutveckling / Kompetensförsörjning 👍 3• Attraktion, platsutveckling, det goda livet, servicen, spännande och utvecklande jobb, ungdomar 👍 1• Utlokalisering av statliga jobb och myndighetskontor 👍 1• Inflyttning (fler företag med barn)	<ul style="list-style-type: none">• Hållbara branscher 👍 2• Bredning, synliggörande och hållbar tillväxt i det lokala näringslivet 👍• Etablering och investering (ingår även i andra områden)• Tillägg från Utveckling och arbetsmarknadsenheten: Smart specialisering

Förslag



Kommunen som
möjliggörare för
företagande



Kompetens, människor
och attraktivitet



Infrastruktur och
förutsättningar för
utveckling



Hållbar
näringslivsutveckling
och tillväxt



Kommunen som möjliggörare för företagande

Fokus: Ett företagsvänligt arbetssätt, dialog, upphandling och effektiv kommunal organisation

- Skapa regelbundna dialogtillfällen mellan kommun, kommunala bolag och företag för att informera varandra och skapa samsyn
- Utveckla ett mer samarbetsinriktat arbetssätt i relation med befintliga näringslivet
- Införa tydligt etablerings- och nyföretagspar med utsedd kontaktperson
- Utveckla kommunikationskanaler om att starta, driva och utveckla företag i Malåbygden
- Skapa en lokal serviceguide / företagskatalog
- Insatser inom upphandling:
 - Bli en bättre beställare som kommun och kommunala bolag
 - Anordna upphandlingsskola för potentiella leverantörer
 - Förbättra information om aktuella upphandlingar
 - Ha regelbundna dialoger med befintliga leverantörer
 - Säkerställa att upphandlingsunderlag och avtal håller hög kvalitet
 - Anordna tidiga dialogmöten om kommande upphandlingar (leverantörsdialog)



Kompetens, människor och attraktivitet

Fokus: Kompetensförsörjning, samverkan skola-näringsliv, inflyttning och att skapa attraktiva förutsättningar för människor och företag

- Ta fram en konkret kompetens-, utbildnings- och inflyttningsplan tillsammans med näringslivet
- Skapa ett helhetserbjudande för de som vill etablera sig i Malåbygden (företag/organisation/individ eller hushåll)
- Ta fram lokalt baserat underlag om faktiskt kompetensbehov, ex. 2, 5 och 8 års sikt
- Skapa bättre förutsättningar och marknadsföra möjlighet till högre utbildningar (inkl. yrkeshögskoleutbildningar) på plats och distans
- Utveckla samarbete mellan näringsliv och skola genom mer systematisk och djupare lokal kontakt samt ung företagsamhet . Visa på värde av högre utbildning
- Skapa förutsättningar för attraktiva boendemiljöer främst för barnfamiljer – i hela Malåbygden



Infrastruktur och förutsättningar för utveckling

Fokus: Byggbar mark, samhällsplanering, transport och logistik samt fysiska förutsättningar

- Tydliggöra kommunens och kommunala bolagens roll som möjliggörare av ett konkurrenskraftigt näringsliv genom god infrastruktur och professionell service
- Lokaler och byggbar mark:
 - Sammanställning av tillgängliga verksamhetslokaler och mark i Malåbygden ska göras regelbundet
 - Genomföra översyn av kommunala bolags/kommunens fastighetsäggande
 - Proaktiv samhällsplanering sker i löpande dialog med näringslivsrådet och enskilda näringslivsaktörer
 - Studiebesök i lärandesyfte till andra kommuner anordnas
 - Prospekt för utveckling tas fram
 - En ny energiplan tas fram
- Logistik och transporter
 - Ta fram en samlad bild av frågan både gällande gods- och persontransport
 - Hitta näringslivsdrivna logistiklösningar
 - Tillsammans kan vi driva frågan regionalt och nationellt



Hållbar näringslivsutveckling och tillväxt

Fokus: Stärka lokala företags förutsättningar, utveckla kapacitet och skapa långsiktig tillväxt.

- Fortsätta och utveckla guidning och service, tydliggöra kommunens roll och i ännu högre utsträckning samverka med företagsfrämjande aktörer (innovation, forskning, finansiering, ägarskifte/generationsskifte, export eller större marknad inkl. dual-use) gällande målgrupper: befintliga företag, nystart och etablering
- Ta ett gemensamt grepp om kompetensutmaningen
- Använda våra olikheter som är utvecklingskraft och styrka, inkl. målintressen
- Se upphandling som verktyg:
 - Inventering av kapacitet och funktioner hos lokala företag
 - Nära dialog och vision om ett starkt utbud av varor och tjänster i Malåbygden

Inspel från Malå Kommun: Se Malås styrkeområden som smart specialiseringsområden där värdekedjorna behöver / har stor potential att utvecklas. Smart specialisering är ett platsbaserat EU-initiativ där regioner/kommuner identifierar och prioriterar sina starkaste områden för innovation och hållbar tillväxt. Arbetet bygger på samverkan mellan företag, akademi, offentlig sektor och det civila samhället.

- Mineral, gruv och prospektering
- Skoglig bioekonomi / Framtida drivmedel
- Energieffektivisering och planering

Näringslivsprogram



INDIKATORER FÖR MÅLUPPFYLLELSE

- Företagsklimatet ska förbättras
- Antalet nystartade företag och särskilt andelen kvinnor och unga under 35 år som startar och driver företag ska öka
- Tillväxt och/eller sysselsättning hos befintliga företag ska öka
- Företagen som verkar i kommunen ska bli mer hållbara ur ett lönsamhets, socialt och miljöperspektiv
- Bättre fysiska förutsättningar samt guidning för att utveckla och etablera företag ska skapas
- Skolans kontakter med det lokala näringslivet ska förbättras
- Kompetensförsörjningen till arbetsgivare i Malå ska underlättas med hjälp av kommunens riktade insatser, bl a inom arbetsmarknadsåtgärder, Lärcentrum och matchning mellan utbildningsutbudet och näringslivets behov ska förbättras.
- Kompetensförsörjning genom ökad inflyttning av kompetent arbetskraft från andra delar av Sverige, EU samt internationellt ska underlättas.
- Prioritering gällande främjande medverkan i upphandlingar hos kommunen. Deltagande av lokala företag i kommunens upphandlingar ska öka, med fler lokala anbud.
- Konkurrens från kommunens verksamheter ska på sikt minska

Mätningar / verktyg

Företagsklimatsmätning, Svenskt Näringsliv

- enkät och respektive frågor

SmåföretagarIndex, Småföretagarnas Riksförbund

Miljö – och byggavdelningens egen enkäter till tillståndssökande

Statistik gällande befintliga företag, omsättning och lönsamhet i företagen, förvärvsarbetande i näringslivet, nystart, företagarens ålder, fördelning kvinnor / män som driver företag

Befolkningsstatistik inkl. befolkningsökning, flyttnetto, utbildningsnivå

Andel högskoleutbildade i befolkningen och andel behöriga till gymnasieskolan

Andel lokala företag som lämnar in anbud vid kommunens upphandlingar

Statistik Lärcentrum, projekt Stay up North, mm

Näringslivsprogram



Vi tar tillvara på era värdefulla inspel:

- Företagarfrukost Gomorron Malå med tema Transport och logistik 6/11
- Dialog med skolan om förändring och utveckling av former för samverkan skolan-näringsliv
- Kommunikationskanaler och innehåll
- Mark och lokaler, företagsregister
- Detaljplanarbete inkl. trafikutredning Skolgatan
- Förstudie *Samarbete för hållbar energi- och effektförsörjning samt drivmedelsförsörjning i Malå kommun, med fokus på utveckling av Västra industriområdet*

Programmet ska knytas till kommunens styrdokument

Indikatorer för måluppfyllelse – målvärde ska anges

Programmets genomförande ska tydliggöras, inkl. verktyg och ansvar

Nästa möte för Näringslivsrådet: 9 december

Programutkast ska presenteras på Samiskt samråd 14/12

Näringslivsprogram



Spontana reflektioner och tankar?

Känner ni igen er i innehållet?

Presentationen skickas via e-post, ni är välkomna med era reflektioner under oktober.